

VOINTA POPORULUI

Dlul dr. Nichi Lazar, dir. Palatului Cultural Arad

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . 100 Lei.
Pe jumătate an . . . . . 50 Lei.
Pe trei luni . . . . . 40 Lei.

ORGAN OFICIAL AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE”
APARE ÎN FIECARE DUMINECĂ SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:

Arad
Strada Vicențiu Ba

Anteproiectul de program al „Fasciei Naționale Române”

— Politica economică a Fascismului Român. —

Considerațiuni generale. Spre deosebire de marele Barès, inspiratorul nostru, noi fasciști români dăm chestiunii economice o importanță capitală și vedem clădindu-se pe ea, nu numai viața nouă a popoarelor dar și viitoarele conflicte dintre ele. În politica economică, Fascismul Român, cum o indică și statutul nostru, ține-tește în primul rând la ridicarea materială a maselor românești, care prin voința politicianilor și viclenia elementelor străine, au pierdut stăpânirea mijloacelor de producțiune.

Lozincă acestora a fost: „Să le sărăcim, spre a-le domina mai ușor”. A noastră este, de a în-avuși masele românești, spre a da astfel țării o stăpânire proprie și pur națională.

Din cele ce preced se poate vedea că noi tindem deschis a îmbogăți păturile românești în detrimentul streinilor, invadatori. Și măsurile noastre sunt menite să lovească, în levantinii (inclusiv evreii) neasimilați, pe care o fiscalitate progresivă îi va duce la ruină. Aceasta, pentru că nu aduc nici raport de civilizație țării, în afară de pofta lor de câștig, fără saț și fără de scrupule.

Nu vom mai tolera să rămână în mijlocul nostru elementele acelea venetice, care transplantează în țara noastră, toate păcatele Orientului și cari deși trăesc bine zilnic se îmbogățesc lesne la noi, în urăsc și ne rămân dușmani.

A-i elimina din casa noastră, este o chestiune mai presus de oarecate, de conservare socială. În ceea ce privește naționalii statelor pusene, nu numai că îi vom trimi întotdeauna cu brațele deschise, dar îi vom susține și în-uraja, atunci când vom constata că ei dezvoltă o activitate utilă în țara noastră.

Unele dispozițiuni fasciste, ce ar a lovi pe streini, nu s' destinate în fapt decât a ocroti pe români. Cu aceste considerațiuni, iată punctul nostru de vedere în diversele ramuri ale economiei naționale:

Mine și Cariere. Aci ca și în alte domenii, Regimul Fascist este adversar al amestecului Statului în exploatarea bogățiilor țării. Iul consecință va reda proprietăților indigeni, deplina stăpânire asupra subsolului, ce le aparține libertatea de a-l exploata. Ii obliga însă ca în termen de un an să înceapă o exploatare cât de modestă, sub sancțiunea a suferi o fiscalitate progresivă, care-i va duce la pierderea proprietății. 5 ani de neexploatare

va da de altfel dreptul Statului, ca din oficiu să scoată în vânzare, sau da în arendă acel subsos, altora mai activi.

Asupra întregii producții a subsolului din România, Statul are drept la o redevență de 15 puncte, care se va percepe fie în bani fie în natură.

Nu intră în aceeași categorie petrolul și gazele subsolului. Exploatarea cu toate mijloacele, posibile a acestor două din urmă bogății naționale, va fi una din marile griji ale regimului. Și exploatarea aceasta, înțelegând că nu o vom putea realiza singuri, de oarece reclamă, în special pentru petrol, nu numai material omenesc ci și tehnic și mai ales bani, o vom face în colaborare cu streinii, de preferință, latini.

Concomitent cu aceasta, Regimul va începe în regie, vaste lucrări pentru captarea căderilor de apă, destinate a da energia, necesară electrificării liniilor ferate și va conceda spre exploatare, asociațiilor românești, restul avuțiilor naturale, cum sunt râurile, lacurile, etc. (Va urma).

Alegerea de episcop la Arad.

Se zice, că candidatul guvernului la scaunul episcopesc din Arad ar fi dl dr. Gh. Comșa, actualmente subdirector în ministerul cultelor.

Afară de el candidați mai serioși sunt dl dr. A. Magier, directorul Academiei de teol. din Oradea-mare, dl dr. Ioan Felea preot din Pecica și dacă l'ar alege chiar și însuși P. S. Sa episcopul Ciorogariu dela Oradea mare, ar fi aplicat să vie la Arad.

Noi am dori să-l știm candidat și ales pe dl archimandrit Scriban, dar dacă lucrul acesta nu este cu putință din motive politice... atunci rugăm pe bunul Dumnezeu să ne dea pe cel mai înțelept, pe cel mai muncitor, fiindcă nouă ne trebuiește un om cu mână de fer, minte ageră, inimă caldă și care să nu facă politică de partid decât numai politică curat națională.

Biserica a fost în trecut stălpul cel mai puternic al națiunii noastre și tot prin biserică sperăm să ajungem și la o înaintare pe terenul cultural și economic.

O conducere bisericească de model va putea micșora și numărul baptiștilor, cari prea s'au înmulțit în timpul ultim în dieceza Aradului.

Alegerile sinodale dela Hălmagiu.

Hălmagiu, 30 Martie.

Duminică, în 29 Martie s'au terminat în dieceza Aradului alegerile de deputați sinodali, efectuate în virtutea statutului organic.

În urma unui pact, încheiat între Partidul național, prin dl Vasile Goldiș și cel liberal, prin dl prefect I. Georgescu, — afară de Hălmagiu, în toate circumscriptiile din acest județ, — au reușit candidații oficiali, impuși din centru.

În Hălmagiu, pe lângă candidații oficiali, — Dr. I. Robu și Dr. Teodor Pap, avocați, — și-a mai depus candidatura și dl Traian Mager, profesor. Circumscripția Hălmagiu se compune din plasa Hălmagiu (j. Arad) și Baia-de-Criș (jud. Hunedoara) — care avea să aleagă doi deputați.

Lupta a fost violentă, ceea ce o dovedește mai bine faptul, că alegătorii s'au abținut dela votare. Comune, cari dădeau până acum 100—150 voturi, ori și mai multe chiar, — abia au dat acum câte 20—30 voturi, — ba și mai puține.

Incidente au fost puține, de amintit este cazul din Hălmăgel, unde conducătorul procesului-verbal, probabil din greșală, a scris în loc de numele profesorului Mager, pe al adversarului. Greșala a fost observată din vreme, și alegătorii infuriați i-au făcut notarului vânt pe ușa afară din localul alegerii. Și cine i-e de vină, dacă n'a căzut pe moale!

Iată rezultatul alegerii pe comune:

Plasa Hălmagiu (jud. Arad).

Comuna	Dr. I. Robu advocat a u	Traian Mager profesor a v u t	Dr. I. Pap advocat v o t u r i
Hălmagiu	43	11	38
Tisa	32	32	—
Termure și Ionești	31	30	1
Ociu și Ocișor	39	41	12
Bănești și Cristești	42	28	24
Bodești și Mermești	48	53	7
Brusturi	14	4	9
Leasa	36	39	3
Hălmăgel	32	22	10
Luncșoara	54	48	—
Tohești și Poenariu	39	39	—
Târnavița și Obârșia	35	10	25
Sârbi	58	47	19
Ciuciu	15	13	2
Total:	518	417	156

Plasa Baia-de-Criș (Hunedoara).

Comuna	Dr. I. Robu advocat a u	Traian Mager profesor a v u t	Dr. I. Pap advocat v o t u r i
Târnavă și Vața-de-jos	28	27	1
Vața de Sus și Căzănești	35	35	—
Ciungani	30	30	—
Brotuna și Basarabasa	15	15	—
Prăvăleni	30	30	—
Steia	14	7	7
Tomești	30	30	—
Risculița și Baldovini	39	37	2
Dobroț și Leauț	32	32	—
Strâmba	26	26	—
Tiulești și Valea-Mare	23	23	—
Total:	302	292	10

S'au dat, deci, de tot în cele 37 comune pentru:

Dr. Ioan Robu 820 voturi
Traian Mager 709 " "
Dr. Teodor Pap 166 "

Reușita dlui Mager a produs o vie satisfacție, îndeosebi între membrii corpului didactic, — disconsiderați în combinațiile oficiale ale pactului.

Pe semne, profesorii sunt buni

numai, ca prin istovitoare muncă extra-școlară, să creeze platformă politică altora. În chestiunile bisericicești, culturale ale sinodului eparhial, — de care profesorii sunt mai aproape, — *pentruce nu ar fi avut un loc măcar și profesorii?*

Atunci când sarcinile Asociațiunii „Astra”, de care se mândrește Aradul, — le duc aproape numai profesorii!

Cave Montem!

Antisemitismul practic.

Cine a trăit în Moldova, în Bucovina, în Basarabia și în Maramureș, cine a fost doar pe acolo, a plecat cu inima strânsă de durere, că cele mai frumoase părți ale pământului românesc sunt în mâinile Iudei. Românii, Rutenii, Rușii, Nemții și Ungurii muncesc din greu, muncesc cu nădejde și jidanii, cei din urmă dar cei mai căinoși barbari se învârtesc printre ei, și își umplu buzunarele. Par'că au durat un jghiab blestemat, pe care toată mana țării noastre se scurge în pungile lor.

Lângă mormântul marelui și sfântului Ștefan-Vodă, au tăbărit lăcustele care din ușile crășnelor, ademenească pe bietii oameni ca să-i omoreze cu otrava lor și să le fure cea din urmă pară, haina de pe ei și bucățile dela gură.

Ferăstraiele lor mușcă fără milă codrii noștri, o lume întreagă e omorâtă clipă cu clipă.

În locurile acestea de glorie ale neamului se petrece o tragedie spăimântătoare, dar mută, căci celor ce ar trebui să vorbească li-se astupă gura cu aur sau li-se acopere gâșul cu urletele puternice jidovimi din toată lumea.

Suntem antisemiți?

Vie orice om cinstit, din orice colț din lume să vadă cum tâlharii ne jefuesc și ne rușinează, și nu ne îndoim o clipă că ne va da dreptate.

Mântuirea noastră, e în puterea noastră: ni-se cere să voim.

Când vom cumpăra totul numai dela creștini, când țărănul va vinde prisosul bucatelor lui numai creștinului, când într'un cuvânt nu va exista nici un fel de legătură între român sau creștin și jidan toată puterea judei se va năru.

Dar pentru aceasta se cere negustorului creștin o cinste fără pată și cât mai puțină lăcomie, judecătorului dreptatea cea ade-

vărată sufletul legii nu numai buchia legii, vameșului istețime și cinste, serviciului sanitar împlinirea perfectă a datoriei lui și poliției cea mai desăvârșită corectitudine.

În sfârșit, partidelor politice li-se impune ca cel puțin din această chostiuie de viață a neamului nostru să nu-și facă o unealtă de luptă.

Marii noștri oameni politici ne-au arătat că un bun Român este un dușman al lui Israel.

Iată dar ce putem face cinstit și legal pentru ca bandele celor tăiați împrejur să fugă în toate părțile și să ne lase pe noi pe pământul nostru, cu bucuriile și năvazurile noastre.

Și e atât de ușor!

Scipione Titu.

A P E L.

Di prefect al poliției orașului Arad a luat inițiativa laudabilă de a înființa o bibliotecă de specialitate și cărți literare, pentru funcționarii și personalul de pază de sub ordinele d-sale. Infrunzându-se piedecile materiale a reușit a înjgheba o bibliotecă din câte-va sute de volume, care este deja pusă la dispoziția personalului.

Un început frumos la care trebuie încă mult de adăugat, pentru a se ajunge țelul urmărit.

Publicul este în măsură să cunoască foarte bine importanța serviciului prestat de poliție și însemnătatea culturii sufletești pentru acei chemați să vegheze asupra vieții și avutului lui.

De aceea este rugat a contribui cu ceva la prosperarea bibliotecii, binevoind a trimite prin poșta sau a aduce personal la Prefectura Poliției (Bibliotecă) volumele pe cari doresc a le dona. Binevoitorilor donatori li se mulțumește și pe această cale.

Crainicii Românilor din Valea-Timocului bulgăresc.

— Românii de peste hotare se trezesc. —

Publicăm mai la vale inimosul și vrednicul răspuns pe care Societatea academică „Dacia-Aureliană Română” a studenților din Valea Timocului bulgăresc l'a dat unei reviste literare din Sofia care a scris în necunoștință de cauză și cu răutate despre stările de lucruri și despre Românii din Valea Timocului bulgăresc:

„Revista literară din Sofia „Razvigor” de sub conducerea dlui Balabanoff a publicat un articol al cărui conținut a jicnit grav pe studenții români din Valea Timocului bulgăresc.

S'a spus că suntem „bulgari” și că am fi având întrucâtva și caracter bulgar. Acestei afirmațiuni nu-i dăm nici o importanță, deoarece este vorba de o simplă părere a unui om care sau n'are nici o cunoștință în domeniul istoric și etnic, sau dacă are este influențat pe sentimente ultra-șoviniste, caracteristice oamenilor învățați bulgari. Asupra originei populațiunii din Valea Timocului, de mult s'au pronunțat învățații în mod autorizat.

S'au mai spus despre noi deasemenea, că „am fi renunțat la suveranitatea bulgară și am fi primit-o pe cea română în schimbul cantinei și locuinței”. Această afirmație este inexactă și hipotetică de orice temelie. Ea constituie în același timp o calomnie.

Declaram că vom rămâne politicește cetățeni bulgari, căci numai astfel vom putea continua mișcarea națională română, în mijlocul fraților noștri din hotarele bulgare.

Idealul nostru este: școli și biserică în limba noastră maternă, și de partea noastră avem sfânta dreptate.

Noi nu putem rămâne surzi la strigătele maseilor românești, cari se deșteaptă la constituția națională. Eie cer recunoașterea drepturilor constituite prin tratatele de pace de după război.

Și datoria noastră este ca la rândul nostru să apărăm în modul cel mai energic aceste drepturi sfinte.

Când alte minorități etnice din Bulgaria au astăzi drepturi, de ce presei bulgare îi pare rău că cerem și noi drepturi pentru populația română?

Cu atât mai mult o revistă „de cultură” ca „Razvigor” este dator să ne recunoască deplina dreptate, ferindu-se de a insinua și mai ales de a calomnia.

Soc. acad. „Dacia-Aureliană” română a studenților din Valea Timocului bulgăresc.

O grandioasă manifestație fascistă în Italia.

Săptămâna trecută întreagă Italia a fost teatrul unei manifestații grandioase, care a decurs în cea mai perfectă ordine, și în mod solemn. Sărbătorit aniversarea a VI după fondarea fascismului, care e azi mai mare ca oricând. Mase compacte stau în jurul lui Mussolini, care alina următorul apel credincioșilor săi:

Fasciști din toată Italia!

Întoarcerea datei, azi însemnată istoric, coincide cu renașterea formidabilă a partidului nostru. Dela ziua când o mână de oameni au lansat în Milano primul strigăt de alarmă, mijlocul mulțimei sperate, resmențate și descurajate, au trecut șase ani. Perioadă scurtă, dar plină de victorie, care fapt ne umple inimile de orgoli. Falanga noastră tânără distruge în August 1922 ultima grevă social-bolșevică, ne-am lansat împotriva vecii Italii, care trebuia să atingă, chiar pe noi noi sacrificii, scopurile finale.

Toți fasciștii sunt santinelele revoluției din 1922, și în ziua această jurământul de a o apăra împotriva cărui, trebuie reînnoit mai înălțător, mai solemn.

Fasciști din toată Italia!

Evenimentele nu s'au putut ridica deasupra voinței noastre. În timp de bolăvii se temperează oamenii și și am pierdut mulți confrăți pe câmpul și periculoasă. Azi suntem singuri în înălțime, împotriva tuturor. Singuri cu ceea ce am făcut în doi ani guvernare; singuri cu responsabilitatea noastră, cu destinul și curajul nostru. Singuri împotriva coaliției a inamicilor. Contrastul e istoric și incurabil. La trebuie dusă în mod sistematic până la victoria definitivă.

„ANA”.

(Glasul României Mari).

de Mihail Morgovan.

Soarele cu un luciu metalic, plutia în văzduhul de azur, de-asupra sătulețului; care par'că zâmbea cu albul căsutilor de spumă, încălzite de o perdea de raze dulci. La dreapta se afla un lăcușor. În apa blândă și limpede a lui, se reoglindea salba caselor acoperite cu stuf și trestie.

Aproape de lac se afla o căsuță curată ca și un pahar plin cu apă de cristal... Aceasta, era al lor doi oameni, al lor doi soți, cari prin trudă și prin sudoarea feței își câștigau pâinea de toate zilele. Bărbatul era un om, care impunea respect și de pe fruntea lui lată, puteai ceti în sufletul lui... Sătenii îi ziceau: „Gheorghită piper”. Într'adevăr, era un adevărat piper, căci lucra din zori de zi, până'n ivitul steluțelor. Din lucrul mânilor, — împreună cu nevastă-sa — și-a agonisit avere bunicică și erau foarte fericiți, mai ales că aveau și un inger de copilăș, căruia i-a fost ursit încă de mic, să guste din cupa amărăciunilor, care avea să se varse ca și un potop asupra întregii familii...

Era zi de Duminecă. Stăpânul zilei, își trimitea razele de aur și aerul părea mai cald ca de altă oară.

Era după amiază — ca de obicei — fiecare țărăn mai în vârstă, eșia de se așeza pe lavița dinaintea casei, mai venea în urmă; badea Mitru, badea Ilic, ba că unu, ba altu, așa că se făcea un adevărat divan. Vorbiau de semănături, unul de vitejile strămoșilor, ba făceau și hazuri și deodată se pomeniră cu glasul chiermător și aducător de noutăți al tobei. Tot satul se strânse în jurul ei. Oamenii ascultau nerăbdători după știrea nouă, care le-ar aduce bucurie.

Când începu omul a rosti cuvintele scrise pe o bucătică albă de hârtie, toții țărânii rămăseră cu gurile căscate, cu ochii deschiși tare și așintți spre el. După cetirea noutății, rând pe rând plecară spre casă, cu fețele triste ca de marmoră...

Tot satul fierbea Flăcării tineri, chiuiau și jucau fără de nici o grijă, însă oamenii mai vârstnici — cari aveau familii — erau foarte triști. De pe fețele lor puteai ceti numai tristețea de când afurisita de tobă, le acrise inima cu vestea nouă. Mai mult se sbuciuma „Gheorghită piper”, care iubia pe Ana lui atât de mult... Dar îngerașul lui plâpând? Il muncia gândul tar mințea lui, născocoște mil de nenorociri pe cari avea să le sufere, să le îndure familia lui, după ce el va pleca în războiu... Știa el că nu se mai întoarce, știa fiind că inima îi spusese înainte.

Sosi și ziua plecării la casarmă și aceasta a fost, cea mai tristă din câte a avut el în toată viața sa. A muncit și a suferit mult bietul până când și-a agonisit avutul și iată, acum trebuie să-l lase... să lase totul și să plece! Unde? Nu îi spusese nimeni. Însă știa el, că în războiu...

Gândul „nu mă voi mai întoarce”, îl sdruncina-se cu totul și lacrimile îi curgeau șiroaie și se'neca de plâns, când plecă de acasă. A sărutat el atunci de multe ori pe Anica, pe micul Ghiță și pe cei trei copii mai mari, însă i-se păreau acre și ultimele sărutări...

A trecut o zi, două, mai multe; o lună de când a plecat Gheorghită de acasă, și Ana a început să se ofilească ca și o foare crudă ajunsă de coasa morții. Din zi în zi, se usca văzând cu ochii, până ce a căzut bolnavă la pat. — Era slabă foarte. Ochi-i negri priviau cu înduioșare, de sub pleoapele galbene ca ciara la copilașii-i dragi, cari stăteau în jurul ei și-o mângăiau, măcar că erau înhiți de foame.

Se duceau copiii a cerși la ușile vecinilor, cari de milă le mai dădeau de ale mâncării.

Era o iarnă geroasă de crăpau lemnele în pădure și casa le rămase nelipită. Vântul, în turbarea-i furtunoasă ciătina par'că din temelii întreg pă-

mântul și lumea toată. Gerul pătrunse furios în casa bolnavei, pe câte un geam care rămase întreg il sărută în urmă-i lăsa floricele albe de ghiață. Bolnava, în chinurile-i grozave, via cu ochii larg deschși la Ghițamic, care îi era cel mai drag, pe el îl vedea chinat acum de mic și el plângând cerea dela ea papă.

Atunci ochii i-se tulburară și și din toată ființa ei se cutremură față început a se face când galben când verde. În sufletul ei de mic — care era și bolnav — încolțit în acel moment, o ură neîmpăcată coșea însăși, văzându-se atât de neputincioasă și fiind silită a-și lăsa să moară de foame și frig, lumina ochilor copiii ei, sânge și trup din sânge și trupul ei. Fruntea i-se încrețit de durere, iar ochii i se umeziră de lacrimi fierbinți, cari curgeau șiroaie obrazu-i rece ca ghița. Cu această încălzia, când plângea sughiț — plângea de se'neca — dar nu, nu mai putea nici să plângă, și putea să se răcorească, să-și alina durerile nici cu ele... În grumazii și în ția adeseori uscat, iar când înghețate un nod de apă sau de lapte toate le simția amare ca și fier și toate îi erau amare, toate, negre și fier.

Nici nu mai voia să bea să...

* În graul copiilor mici = mâncarea...

Fascisti din toată Italia!

Celebrațiunea de azi nu e numai o ceremonie convențională, ci revista unei armate gata de noi lupte. Drapelele cu fascia victorie false pe cinci mii de primării și nouă mii de sedii fasciste. Chemați și adunați în piețele orașelor voastre întreg poporul fascist, serbați fraternitatea intactă a primelor noastre organizații.

Fascismul — partid, sindicat, miliție — e un complex de forțe învingătoare, cetind neobosit spre un singur obiectiv: unitatea spirituală și forța civilă a Patriei.

Trăiască fascismul!

Mussolini.

Economice.**Cui se arendează pământul cuvenit țaranilor?**

(O esrocherie descoperită la Arad) Casa centrală a cooperatiei și improprietății și Centrale obștilor sătești și a cooperativelor agricole au făcut plângere parchetului din Arad și au deschis acțiune publică contra lui M. hai Nicoară din com. Semlac (jud. Arad) care, prin acte false, s'a dat drept agronom-titrat și a obținut arendarea dela stat a 50 jugăre teren arabil și a conacului Istvanfy în com. Semlac. Apoi, a înșelat statul neplătind arenzile respective și și-a înșis folosința și asupra unor terenuri, cari nu i-au fost arendate. Deasemenea, prin mijloace frauduloase, a mai obținut arendarea unui alt conac cu teren pentru fratele său Ilie Nicoară; iar în jud. Timiș-Torontal a mai obținut în comuna Bereni un alt teren de 380 de jugăre pentru 150 de refugiați români din Ungaria, luând dela fiecare refugiat drept plată câte 100 lei pentru serviciul făcut, ca apoi să folosească însuși cea mai mare parte din acest teren.

Consilieratul agricol din Arad a primit însărcinarea să susție acțiunea sfatului înaintea trib. Arad, prin avocatul statului, ministerul agriculturii constituindu-se parte ca civilă pentru despăgubirea sa cu 150 de mii de lei, rezervându-și dreptul de-a majora pretenția definitivă și a cerut totodată tribunalului înștiințarea unui sechestrului judiciar asigurător pe toată averea aflată în folosința lui M. Nicoară.

Întrebarea care se impune, după cele petrecute, este cum și de cine a putut fi păcălită așa de tare Casa de improprietăți, ca să arendeze lui Nicoară atâta pământ, care trebuia dat țaranilor? Politica blestemată de afaceri n'are oare niciun amestec în aceasta?

(Universul).

mănânce, nimic, ci se uita cu o durere nespuse de mare, cu ochii deschiși tare, la copilașii ei, cari plângeau, plângeau...

Se întoarse către păretele umed, să nu mai vadă atâta durere, atâta chin și își strânse pleoapele cât putu mai tare cu gândul să moară!

Soarele ca și un jeric roșu înflăcău ultimele raze în aerul uscat și totul părea scaldat în flăcări și sânge. Răcoarea începu să plutiască rece și amurgul se lăsa pacinic peste sufletele necăjite.

Ghiță, cel mic, se întinse pe marginea patului și începu să sărute pieptul în care se sbătea o inimă arsă și frântă de dureri, și sărutându-l adormi încolăcit de foame.

Ochii lor, scâlțați în lucirea lacrimilor amare, își încleștară acele genelor, uitând durerile și chinurile zilelor trecute... Nu se auzia nici un șgomot, doar, din când în când, câte un suspin prelung și în ritmul rar... ca și a unui clopot, inima muncia pieptul slab al Anei; care era umbra fâpturii gingașe de odinioară. Pe pleoapele-i trudite, se lăsa încetșor noaptea de plumb și paiangenul somnului, care își făcu-se o plasă, delicată de mătăasă.

(Va urma)

Gură de om, gură de câne

Aceasta este reflexia ce și-o face fiecare din noi, atunci când citește în presa jidănească, articole înjurioase la adresa noastră, iscălite de câte un român (dacă i se mai poate spune așa).

Când îi vedem pe jidani vârsându-și veninul în contra noastră; înțelegem. Ei sunt obligați să facă acest lucru, de oarece este lupta lor disperată contra acelora care îi descoperă în mod sistematic, și îi fac să apară în fața lumii așa cum sunt, ticăloși, veneli, trădători.

Insă te întrebi cu mare durere, ce caută așa zișii rumâni să facă acest blestemat serviciu jidanilor. Oricât adagiul de sus se potrivește, și ori cât acel om ar fi de decăzut moralicește, un astfel de lucru nu este admisibil. Până azi nu am văzut un jidan făcând acest lucru urât de altfel și pentru dânsii.

Istoria ne povestește că dacă un jidan sătul și scârbit de ticăloșia rasei sale, i-a demascat, acela, sau a trecut la creștinism, sau a fost suprîmat de ei singuri. În țara noastră avem un număr mare de astfel de rău-făcători și nimeni nu se gândește să ia măsuri contra lor. Este adevărat, că parte din acești indivizi sunt niște mici secături, pretinse, în al căror cap se învârtește veșnic ideile jidănești, cu care a fost înbuibat în chip sistematic tot de către jidani, prin diferite mijloace.

Nu este însă mai puțin adevărat, că cea mai mare parte din acești ticăloși o fac pentru arginții lui Iuda.

Am scris aceste rânduri cu ocazia unui articol scris în „Adevărul” și iscălit de un domn Gr. Damian. Bănuesc că după nume ar fi român, cu toate că am avut tristul prilej să văd jidani cari se numesc de pildă Vasile Popescu, dar să zicem că acest domn Damian ar fi român, ne întrebăm, cum se poate să scrie contra nației sale, așa de infam, și să se sprijine pe cele mai neadevărate afirmațiuni? Credeam că această urită buruiană a dispărut și că afară de vechile exemple, cel puțin pentru timpul nostru nu vor mai răsări.

Impozite asupra streinilor la Paris.

Consiliul municipal din Paris a aprobat proiectul care prevede ca fiecare străin să plătească odată pentru totdeauna la venirea sa în Paris, 50 franci. De oarece în urma ultimelor statistice, numărul streinilor la Paris, fiind de 450,000, acest impozit va da suma de 22 milioane și jumătate.

Motivul, care a dus la luarea acestei măsuri este faptul că foarte mulți artiști streini, stând la Paris numai câte trei luni de zile, după lege nu pot fi impozabili.

Cu bucurie mare ar saluta la noi populația băștinașă o asemenea măsură binevenită. Țara noastră este refugiu tuturor lepădăturilor din țările vecine și îndepărtate. Suntem inundați de o ceată de lichele, care venind aci, întrebunțează metodele cele mai murdare, pentru a se îmbogăți repede pe spinarea cetățenilor cinstiți. Aproape tot răul le putem mulțumi numai lor, e timpul suprem deci, ca să ne scăpăm de ei!

MISIUNI SACRE

vor avea loc în biserica gr. cat. română din Arad în zilele de 2, 3, 4, 5, Aprilie a. c. Misiunile vor fi ținute de părintele canonic dela Blaj Dr. Ioan Cottor.

Ordinea misiunilor: Aprilie 2: Joi seara la orele 6, *Invocarea Sf. Spirit și Predica I.*

Aprilie 3: Vineri seara la orele 6, *Predica II.*

Aprilie 4: Sâmbătă seara la orele 6, *Predica III.*

Aprilie 5: Duminică Orele 10, *Sf. Liturghie, predică și cuminecarea creștinșilor.*

Vineri și Sâmbătă dela orele 2—6 p. m. vor fi la dispoziția credincioșilor — în biserică — preoți, cari vor asculta mărturisirile lor.

Rugăm pe toți oamenii de bine, cari în aceste vremuri de deraiare sufletească și haos moral doresc să aibă parte de elevare și premenire sufletească rară, să vină în aceste zile la biserică pentru a asculta pe eruditul teolog, pe profundul filosof, și pe podoaba amvonului românesc.

Arad, la 28 Martie 1923.

Comitetul Parohial.

Deparasitarea.

Când o ființă viețuitoare (om sau animal) e năpădită de paraziți (ploșnițe, păduchi, râie, viermi intestinali, etc.), ea tânjește, slăbește și sfârșește prin a muri. Pentru a o scăpa dela o moarte sigură, medicina prescrie deparazitarea.

Acelaș lucru se întâmplă și cu Nația românească, care e invadată de lifta parazitara a Jidanilor. Ea tânjește, slăbește și va sfârși prin a se stinge. Pentru a o scăpa dela o pieire sigură, trebuie să îi aplicăm, fără întârziere, deparazitarea.

Există trei metode de deparazitare.

Prima metodă, — ce vrea ca Jidanii să plece ei singuri, — consistă în Boicot, — în numerus Clausus, — în Excluderea din Armată, în Revocarea împământărilor acordate și în introducerea în Constituție a Articolului 7 din 1886, — în Suprimarea Valutei și a Scumpirei trailului (prin restabilirea monedei de aur), — în Expropriere, — în Confiscarea averilor noilor îmbogățiți, — etc. Ea are însă inconvenientul că n'a fost experimentată în alte țări. În plus, ea târăgănește multă vreme, — cece e un neajuns, când ai aface cu o fiară încăpățanată, care nu se decide lesne să își părăsească prada.

A doua metodă, — ce e radicală și dă rezultate sigure, — consistă în Expulsarea imediată și forțată a tuturor Jidanilor. Ea a fost întrebunțată altă dată, cu succes desăvârșit, de către Regii înțelepți ai marelor Nații creștine, în Engiltera, în Franța, în Spania, — țări în care totuși Jivinele iudaice se încuibaseră în proporții cu mult mai mici ca în nenorocita noastră Românie. De alt-fel, expulsarea poate acum fi ușor realizată, de oare-ce Jidanii au astăzi piatra lor, Palestina, unde au posibilitatea să-și găsească ad. post.

A treia metodă, — ce e monstruoasă, când e vorba de oameni, — consistă într'o Exterminare sistematică. Noi o respingem cu indignare, — și o lășăm pe seama Jidanilor bolșevici din Rusia, cari comit măceluri și execuții sângeroase asupra creștinilor autochtoni.

Prin urmare, metoda Expulsării, ce presintă avantajii evidente, e preferabilă celor l'alte două.

Și, cu ajutorul lui Dumnezeu, o vom înfăptui.

Paulescu.

Amintiri din a. 1919

În anul 1919 când cu mare bucurie ne reîntoarsem dela Alba-Iulia, voioși că ni-s'au rupt lanțurile robiei, care de veacuri de ani ne țineau încătușați. Bucuria noastră era mare, alegându-ne și constituindu-ne în consilii comunale și alipindu-ne cu toții la Sfatul Național din Arad, condus de neobositul nostru bărbat politic, Vasile Goldiș.

Bucuria noastră nu a ținut mult, fiindcă armata maghiară, care se reculese, a venit pe plaiurile Sebeșului și Halmagiului cu politica de a regula calea ferată Arad—Brad. Se vestea, să nu avem nici o temere fiindcă armata maghiară vine cu înțelegerea Consiliului Național și nu vom fi atacați.

În Ianuarie 15, jandarmeria din Boșineu, condusă de căpitanul Barbu, se refugiază în comuna Pleșcuța.

Ofițerii români Ardeleni, fac statul major în comuna Pleșcuța, îndemnând poporul să ia arma în mână și să meargă la Halmagiu, aliindu-se cu garda națională, condusă de dl Traian M. gher.

În ziua de 18 Ianuarie, se prezintă inimosul ofițer Mager, aducând vestea că vin ungerii și trebuie să ținem rezistență cu ei în comuna Ciuciu, până armata respectivă, garda națională din Halmagiu se va reculege. Armata maghiară cu trenuri blindate și pedestri-me, tunari se prezintă în gara Aciuța, pe la orele 6 seara, merg la gara Ciuci și țin lupta cu gardiștii conduși de Magher.

Maghiarii se retrag și vin în comuna Pleșcuța căutând pe preotul Mihuța și pe învățătorul Fărcaș, cari cu 20 minute înainte de venirea maghiarilor, pe la orele 11 noaptea, preotul susnumit împreună cu familia se refugiase la Halmagiu, între gardiștii naționali din Halmagiu.

Ungerii jefuesc pe preotul susnumit devastându-i animalele de muncă, arzându-i mobilierul, cu un cuvânt tot ce au aflat în locuință și împrejur, fiindcă preotul nu a putut duce cu sine nimic. Un soldat ungar, se îmbracă în reverențele preotului, merge în biserică și devastează lucrurile sfinte, botezând biserică, în biserică catolică-maghiară și jurând poporul, ca pe preotul susnumit, să nu-l mai primească în comună.

În Duminică după 1 Februarie, părintele Mihăța cu 3 ofițeri: Magher, Sărac și alții dau ultima lovitură armatei maghiare, în care luptă au picat un ofițer maghiar și mai mulți soldați, iar dintre Români doi soldați. La 4 ore seara, ne mai putând ținea rezistența, ne retragem spre Baia-de-Criș, împreună cu preoții Balta din Ciuci, Nicula din Halmagel, Șerban din Tisa, pe care maghiarii i-au jefuit complet, arzându-le și edificiile. În refugiere am stat trei luni, când armata română, păfugă armata maghiară până la râul Tisa. Atunci fiecare merse la comuna sa: dar durere nu am aflat decât pustiu și ruină ca în povești! Durerea noastră ne-o mai liniștea autoritățile, spunându-ne ca să înaintăm lista pagubelor și ni-se va plăti la timpul său.

Comisiunea franceză, mergând la părintele Nicula din Halmăgel, au luat notă de jafurile făcute de armata maghiară. Fiecare preot și Român, au înaintat lista pagubelor făcute de maghiari, așteptând cu bucurie, că acum în România-Mare, vom fi despăgubiți cu ceva.

De șase ani tot am așteptat și la urmă am primit decizul:

„Comisia de despăgubire, formată în orașul Timișoara, ne respinge pe toți, fără drept de apelație și fără nici un motiv.“

Informându-mă și din jud. Bihor, unde asemenea s'au întâmplat mari devastări. Toți Românii au fost respinși cu rugarea. Spre mare mirare, am aflat o petiție admisă, a bisericii reformată din Vădas, fiindcă armata română i-a rupt un pom preotului reformat și pentru aceea a fost admis cu paguba de 500 lei.

Rugăm pe dl Prefect al județului Arad, care are o inimă f. nobilă și cred, că în județul lui, nu va lăsa așa nedreptăți.

Vădas, la 9 Martie 1925.

P. M.

ȘTIRI DIN MARAMUREȘ.

Timpul. Iarna aceasta am avut-o foarte secetoasă. Zăpadă a fost numai pe crestele munților și, din cauza secetei seacă aproape toate fântânile din oraș. În zilele babei Dochia a căzut zăpadă din abundență în întreg județul. Temperatura se menține sub 0 grade.

Semănături de toamnă s'au făcut puține din cauza secetei. Acum agricultorii duc lipsă de sămânță de primăvară. Nimeni nu s'a gândit și nici nu se gândește la îmbunătățirea situației agricultorilor, numai că toți îl sug din toate părțile. Se pretinde ajutor urgent.

Agrare. — Spiritele sunt foarte agitate că de 5 ani invalizii, orfanii văduvele și cei îndreptății nu sunt puși în stăpânirea bucăței de pământ, ce li-se cuvine pentru a-și face un bordei pe el. Din cauza lungii trăgăneli marii proprietari au vândut pământurile și cine credeți că le-a cumpărat, niște perciuinați veniți eri cu coroane din Cehoslovacia. Și Românul a rămas fără glia de pământ pe care să-și facă un bordei, ca să nu mai fie slugă în grădinile jidanilor și ungușorilor.

Nici comunele nu o duc mai bine căci nu au islaz comunal. Legea agrară prevede că, fiecare comună să-și aibă islazul ei comunal, care să se administreze conform regulamentului. Ți-ai găsit așa ceva, că de ce să beneficieze comuna, ei mai bine să speculeze cu munții pentru perciuinații jidani. O, Doamne, departe să fie dreptatea oare. Nu cred! Căci după cum nu este nici un suiș fără scoborîș și stările acestea de lucruri vor avea sfârșit.

Sanitare. — În orașul nostru a început să bântue tifosul exantematic și gripa spaniolă. La batalionul 10 vânători de munte s'au semnalat 10 cazuri de tifos și vre-o 4 de gripă. Ceea ce e mai înspăimântător e, că dacă se ivește vre-un caz de tifos în vre-o familie evreiască venită de peste graniță, aceasta nu denunță cazul serviciului sanitar. Aceasta o fac fiii Sionului pentru a nu se demasca de prezent. Căci siguranța urmărește pe străini și decât să dea siguranța de acești indezirabili, mai bine își sacrifică un membru doi din familie, numai să stea în această țară cu văi pline de lapte și miere pentru ei. Numai de i-ar apuca pe toți tifosul!!!

Cămașa Neagră

SE ZICE: ȘTIRI DE TOT FELUL.

Că Sanctitatea Sa patriarhul nostru a fost însoțit de un doctor din București pela domniile miniștrii într-o chestie foarte gingașă.

Că dl Primar al Băii-Mari, ar fi președintele societății secrete nou înființate „Apărarea etnografică și calimutrică ludaistă” din acel oraș și ca atare încasând o sumedenie de parale unse, a oprit pe loc vagoanele de vite cari trebuiau să apuce încărcate, direcția spre Palestina.

Mai departe că bucatele sosite pentru țărani români din bunăvoința lui au fost împărțite vândute jidanilor. Bună și cinstită afacere!

Că nefericește fetițele adolescente creștine, practicând cea mai josnică imoralitate, din care cauză un oarecare „tată” era să-l ridice până în slava iadului, răsplătindu-i crima infamă.

Că tot acest Primar, cu paralele lui unse, a intrat și el „șef” acționar la turnătorie de clopote din Baia-Mare. Ce bine e d-le Primar, că clopotele nu știu vorbi!

D-le Primar! Te vom ține în evidență și vom pune grămadă cu grămadă la statua d-tale, ce se va ridica, — sperăm, — în Palestina.

CÂNTEC DIN AGRIS.

*Pe ceriul sfânt al țării mele
S'au năpustit furtuni în clipe grele
Și stelele și-au încetat lumina
Și nu părea să mai răsară luna.*

*Sfârșitul ce păștea în orice clipă
Când și-arunca futala ei aripă
Asupra neînduratei soarte,
Asupra necutropitoarei moarte.*

*Oh, frații mei, voi ați uitat trecutul
De vă frământă astăzi văjmășia
Deci lăsați d-n brațul vos-tru scutul,
Iubiți-vă; aceasta m-e țaria.*

*Iubirea, fie stâncă nei-frântă,
De vatra ei văjmasul să se frângă
Din vatra ei puterea să ne crească
Să se nătarească Țara Românească.*
F. T. Horgoș.

Invitare la abonament.

*Pe anul întreg . . . 160 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 80 Lei
Pe 1/4 an . . . . . 40 Lei
Un exemplar . . . . . 3 Lei*

Rugăm sprijinul tuturor fraților buni de pretutindenea.

Administrația gazetei

„Voința Poporului”.

Arad, strada Vicențiu Babeș Nr. 6

A apărut:

VOLBURĂ POIANĂ:

ION BURDUF
(viața unui copil până în ceasul în care a părăsit școala primară)

„BIBLIOTECA SĂMĂNĂTORUL”
din Arad Nr. 61.

Scriitorul *Volbură Poiană* publică o frumoasă povestire, sub titlul de mai sus, în care prinde simplu și mișcător viața unui copil de plugar moldovean și a mediului în care crește acest copil îndrăgit mai mult de întinsul câmpurilor și desigurile codrilor decât de păreții școlii din satul lui. Cărticica aceasta scrisă din inimă pentru a merge la inimă va fi, de sigur, bine primită de publicul nostru cetitor. Mai cu seamă în satele noastre, povestirea lui *Volbură Poiană* va fi cetită cu plăcere.

Prețul e 5 lei. — Se poate comanda dela „Librăria Diecezană” din Arad.

Redacția și administrația gazetei „Voința Poporului” se află în strada Vicențiu Babeș Numărul 6.

— *Numărul proximo va apărea la sf. Paști. Rugăm pe dnii colaboratori, să ne trimită din vreme material, ca să putem scoate un număr dublu și înădevăr de sârbătoare.*

— *Maiestatea Sa iubitul nostru rege este suferind și acum, dar anunțăm cu sinceră bucurie, că starea Lui sanitară s'a ameliorat și rugăm pe bunul Dumnezeu să-i redea încurând deplina sănătate.*

— *În zilele de 3 și 4 va avea ocaziune să-l audă și vadă publicul nostru pe neîntrecutul artist Tanase. Ni-se spune că nu se mai află nici un bilet de vânzare la librăria diecezană.*

— *Iubitului nostru profesor Cuza când s'a dus la București ca să pretindă să fie judecat i-s'a făcut o primire grandioasă deși a fost mobilizată contra aderenț lor lui armata și poliția. Trebuie să se știe, că scumpa noastră armată este națională și nu-i jidovită!*

— *Curentele naționaliste: F. N. R. Fascia Națională Română, A. R. Acțiunea Românească și L. O. N. C. Liga Apărării Naționale Creștine se vor uni în curând și vor lua în mână conducerea țării, căci numai ele ne pot mântui de pericolul intern jidovesc și cel extern bolșevic, care devine tot mai amenințător.*

— *Asociația industriașilor comercianților și meseriașilor români își are sediul în Bulev. Regina Maria Nr. 17 etaj I. Este de datorința fiecărui român să se înscrie în această Asociație.*

Duminecă în 29 Martie a ținut dl colonel Georgescu, șeful statului major divizia I-a cavalerie în Palatul cultural o foarte interesantă și bine documentată conferință în care a dovedit, că toți dorim pacea, dar fiindcă război a fost și va fi totdeauna datorința noastră este să ne îngrijim să avem o armată națională, puternică, bine echipată și gată în orice moment de a face să înghețe sângele în vinele dușmanilor.

Trăiască armata!

— *Ordonanța unui institut de stat a fost dovedit, că a furat și vândut imprimate cu kgr. și a rămas și pe mai departe în serviciu. Oare de ce sunt unii hoți protejați? și de ce unii oameni de omenie sunt făcuți hoți pe nedreptul și ca atari perzecați? De ce nu este în fiecare om bun simț, cinste și legalitate?*

— *În Italia unde abia în partea de nord se cunoștea zăpada în unele locuri a trecut peste 4 metri. Pe locuitorii, cari nici măcar din auzite nu cunoșteau zăpada i-a cuprins o groază și nu știu ce va să însemne nenorocirea aceasta pe capul lor. Înădevăr întreg pământul a avut parte de grele încercări. Așa se vede și pe acolo pe sus este undeva ceva „hibă”.*

Fugari tineri din Polonia în România.
Se constată iarăși o năvală în țară a elementului tinar evreu din Polonia. Ca să scape de serviciul militar polonez, tineri evrei, caută adăpost în alte țări. Așa se explică înștiințarea, pe care o publică în presa minoritară evreii din Polonia. Organizația sionistă din Cernăuți, care preîntimpină pe tinerii evrei din Polonia, că trecerea frontierei în România e foarte riscată și că organizația sionistă nu poate arăta nici un concurs fugarilor pe cari îi așteaptă în România închisoarea pentru că au trecut fraudulos frontiera și apoi condamnarea și expulzarea.

Ce măsuri se pot lua contra acelor cari cu toate că trecerea „frontierei e foarte riscată” reușesc totuși să o treacă și găsească adăpost în țară?

— *Dl col. inv. de războiu Dumitru Bardosi a scos de sub tipar o foarte interesantă și educativă broșură sub numele de „Imbrățșirea meseriei, romanizarea industriei și pășanile mele la o întreprindere industrială naționalizată”. O recomandăm cu căldură tuturor românilor cu cuvintele „Cetitorul setos de adevăr, dreptate și progres național să răsfoiască cu bunăvoință și încredere filele acestei lucrări, care tinde mai presus de orice să deschiză ochii celor ce încă nu văd — ce trebuie să făptuiască Românii ca să nu piară în propria lui țară” scrise în prefață de „un binevoitor patriot”.*

— *În fine după multă trăgăneală și mai multă lipsă de datorie „huzdup” coroana maghiară de pe palatul direcțiunii financiare române. Oare când le va veni rândul statuelor lui Kossuth și a Libertății maghiare, cari tot mai împodobesc și schimonosesc piețele principale ale orașului? Onorata primărie are cuvântul!*

40 000 evrei din Constantinopol emigrează în Palestina. Ziarul „Son Saat” din localitate, anunță că evreii din Constantinopol sunt hotărâți să emigreze în Palestina. Cererile adresate birourilor de emigrare se cifrează la 40 000. Dar evreii dela noi când au de gând să facă la fel ca consăngeinii lor din Turcia. Organizația sionistă are cuvântul!

Echipajul unui vapor bolșevic se revoltă și aruncă pe ofițeri și pe comandant în mare. În portul Constantinopol a sosit vaporul bolșevic „Krasnic Octomvrie”, pe bordul căruia, în timp ce se găsea în largul mării, s'a produs o rescoală a marinarilor, cari au aruncat în mare pe ofițeri și pe comandantul vaporului. La cercetările făcute de către poliția portului Constantinopol, marinarii au declarat că s'au răscolit fiindcă erau tratați foarte rău de către ofițeri și că nu li-se dăduse hrana pe mai multe zile. Ei au cerut să fie debarcați la Constantinopol.

Cererea le-a fost admisă, iar vaporul a fost predat reprezentantului sovietic din Constantinopol.

— *Jidanul Hacker Nandor, care a lășerat nu 3 vagoane cum s'a scris din greșală în Nrul 13 al ziarului ci 30 vagoane tătarcă, s'a obrăncit să ceară permisiune dela autorități pentru un bal pe care are de gând să-l aranjeze în săptămâna mare, în săptămâna patimilor Domnului nostru Iesus Christos. Se zice că i s'a și promis permisul cerut. Contra acestui lucru infam noi protestăm energic și sperăm că autoritățile superioare nu vor aproba batjocorirea și murdărirea credinței și dătinelor noastre știut fiind ce înseamnă pentru fiecare creștin săptămâna patimilor. Iar dacă totuși s'ar permite încă încunoștințăm pe perciuinații Hacker că vom lua și noi parte la bal și ei vor juca cum vom zice noi așa că și dracul va rade de ei.*

Peste tot îi facem atenți pe jidani să fie pe pace, să nu ne provoace că știm noi că pe ei îi mănâncă pielea și-i asigurăm, că-i vom scărpană numai încă puțină răbdare le cerem.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericesti, că în **ARAD, str. Românului Nrul 7**, am deschis un

Biron tehnic de arhitectură

Construiesc: orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte executivă și întreprind tofelul de lucrări de zidiri și întreprind tofelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

TEODOR CIOBAN
arhitect.